

PISA 2018 – resultater

Norske elever presterer i snitt svakere i lesing og naturfag sammenliknet med forrige PISA-undersøkelse i 2015. Resultatene for matematikk er uendret.

RAPPORT | SIST ENDRET: 03.12.2019

Tittel:

PISA 2018 - Norske elevers kompetanse i lesing, matematikk og naturfag

Rapporten:

PISA 2018 - Norske elevers kompetanse i lesing, matematikk og naturfag

Forfatter:

Fredrik Jensen, Andreas Pettersen, Tove S. Frønes, Marit Kjærnsli, Anubha Rohatgi, Anna Eriksen og Eva K. Narvhus

ISBN:

978-82-15-03735-6 (Papirutgave)

Utgiver:

Universitetet i Oslo ILS

År:

2019

Stabile resultater over tid i lesing, matematikk og naturfag

PISA 2018 viser en tydelig tilbakegang i norske elevers prestasjoner i lesing fra 2015, tilbake til nivået fra tidligere PISA-undersøkelser. Resultatene i matematikk er likt som i 2015, og i naturfag er det en svak tilbakegang. Vi er fortsatt på eller over OECD-gjennomsnittet i alle de tre fagområdene.

Resultatene har siden PISA 2000 variert i ulike retninger. Det sikreste vi kan si om den langsiktige utviklingen i resultater, er at den er stabil over tid i alle fagområdene.

Kjønnsforskjeller

For første gang presterer norske jenter signifikant bedre enn gutter i alle de tre fagområdene lesing, matematikk og naturfag. Kjønnsforskjellene er store i lesing, men små i naturfag og matematikk. I lesing er det flere gutter enn jenter som presterer på lavt nivå, og det er færre gutter enn jenter som presterer på høyt nivå.

Endrede lesevaner

Flere elever enn før forteller at de ikke bruker tid på å lese i fritiden. Samtidig øker tiden de bruker på å lese på skjerm. Det er en større andel enn i 2009 som rapporterer at de ikke leser i det hele tatt, eller at de bare leser hvis de må.

Elevenes bakgrunn betyr mindre i Norge enn i de fleste andre land

I Norge er det mindre sammenheng mellom elevers hjemmebakgrunn og skoleprestasjoner enn i de fleste andre land. Det er også liten variasjon mellom skoler sammenliknet med andre land. Dette tyder på at norsk skole i stor grad evner å gi et likeverdig skoletilbud til elever med ulik bakgrunn, og at de aller fleste skoler har elever på ulike prestasjonsnivå.

Bedre arbeidsro

Norske elever forteller at de opplever bedre arbeidsro i norsktimene i 2018 sammenliknet med 2009, sist PISA målte dette. Rapporten viser også en positiv sammenheng mellom arbeidsro og prestasjoner i lesing.

Hva er PISA?

PISA måler kompetansen til 15-åringer i lesing, matematikk og naturfag.

Undersøkelsen gir også informasjon om andre forhold, som læringsmiljø og betydningen av elevenes hjemmebakgrunn for resultatene.

Undersøkelsen blir gjennomført hvert tredje år. Alle tre fagområdene er med hver gang, men de bytter på å være hovedområde. Når et fag er hovedområde, er det flere faglige oppgaver og flere spørsmål knyttet til dette. Lesing er hovedområde i PISA 2018.

Undersøkelsen er anonym og basert på et tilfeldig utvalg elever. Det betyr at PISA kan gi kunnskap om norske elever samlet, men kan ikke si noe om hver enkelt skole eller enkeltelever.

I 2018 deltok cirka 600 000 15-åringer i 79 land. I Norge deltok omtrent 5800 15-åringer fra 250 skoler.

Utdanningsdirektoratet har gitt Institutt for lærerutdanning og skoleforskning (ILS) ved Universitetet i Oslo oppdraget med den praktiske gjennomføringen av PISA-studien for Norge.

OECD har det internasjonale ansvaret for PISA.

Les mer

- [Mer om PISA og tidligere PISA-rapporter](#)
- [ILS sine nettsider om PISA](#)
- [OECD sine nettsider om PISA](#)